

MALTA

TRIBUNAL TA' REVIZJONI AMMINISTRATTIVA

MAGISTRAT DR.

CHARMAINE GALEA

Seduta tat-12 ta' Gunju, 2014

Rikors Numru. 334/2012

**Claudette Buttigieg maghrufa wkoll bhala Claudette Pace (ID 93868(M) u
Cliché Media Entertainment**

Co Ltd (C28416)

Vs

Public Broadcasting Services Limited (C13141) u

**Professur Joseph Pirotta, Professur Maryanne Lauri, Charles Mizzi, Anton
Attard, Reuben Zammit u Natalino Fenech fil-kapacita' tagħhom bhala
membri tal-Bord Editorjali ta' Public Broadcasting Services Ltd**

Deemedia.tv Limited (C22739), ghall kull interess li jiusta' jkollha

It-Tribunal,

Ra r-rikors ta' **Claudette Buttigieg u Cliché Media Entertainment Co Ltd** iprezentat fit-12 ta' Dicembru 2012 fejn gie premess is-segwenti:-

"

1. Illi in forza ta' ftehim milhuq bejn l-esponenti u l-kumpannija DeeMedia.tv Ltd (C 27739) datat 30 ta' Lulju 2012, li kopja tieghu qed jigi hawn anness u mmarkat Dokument "A", il-kumpannija esponenti giet inkarigata sabiex Claudette Pace tipprezenta l-programm "Sellili" bejn Ottubru 2012 u Gunju 2013 kuljum mit-Tnejn sal-Gimgha min-nofsinhar u hamsa sal-erbgha ta' wara nofsinhar;
2. Illi dan il-ftehim intlaħaq wara illi l-kumpannija DeeMedia.tv Ltd għamlet proposta lill-kumpannija intimata sabiex il-programm "Sellili" iprezentat mill-esponenti Claudette Pace jixxandar f'dan il-perjodu, liema proposta giet accettata mill-kumpannija intimata;
3. Illi l-kumpannija rikorrenti Cliché Media Entertainment Limited, ilha diversi snin ixxandar il-magazine programme bl-isem "Sellili", liema isem jappartjeni lill-esponenti Claudette Pace u lil zewgha David Buttigieg;
4. Illi fis-17 ta' Settembru 2012, l-esponenti Claudette Pace iddikjarat illi kienet bi hsiebha toħrog bhala kandidat mal-Partit Nazzjonalisti fl-elezzjoni generali li jmiss;
5. Illi l-ghada u cieoe` fit-18 ta' Settembru 2012, Claudette Pace giet infurmata tramite email illi l-Bord Editorjali ta' PBS Broadcasting Services Limited kien innotifika lill-kumpannija Deemedia.tv Ltd illi hi ma setgħetx tipprezenta l-programm "Sellili" b'effett mill-1 ta' Ottubru 2012, unikament minhabba d-dikjarazzjoni tal-kandidatura tagħha, u kopja tal-istess qed tigi hawn annessa u mmarkata Dokument "B".
6. Illi tali decizjoni giet ikkonfermata mill-kumpannija intimata PBS permezz ta' kontro-protest gudizzjaru pprezentat nhar il-hamsa u ghoxrin ta' Settembru 2012;
7. Illi l-kumpannija DeeMedia.tv Limited diga' ddikjarat illi tinsab disposta illi tkompli l-programm "Sellili" f'kaz illi l-Bord Editorjali jigi mgieghel jirtira d-direzzjoni tieghu;
8. Illi l-kumpannija intimata Public Broadcasting Services Limited hija korp kostitwit ai termini tal-ligi;

Kopja Informali ta' Sentenza

9. Illi tali decizjoni ttiehdet l-ghada illi l-esponenti ddikjarat l-intenzjoni tagħha mingħajr lanqas ma giet infurmata l-esponenti dwar tali decizjoni u mingħajr ma ntalbet tagħti l-verzjoni tagħha dwar l-intenzjonijiet tagħha;
10. Illi l-esponenti għandhom interess u jinsabu rinfaccjati bil-konseġwienzi tad-decizjoni li hadu l-Bord Editorjali u l-kumpannija intimata Public Broadcasting Services Limited;
11. Illi per konsegwenza ta' tali decizjoni da parti tal-kumpannija intimata il-programm "Sellili" pprezentat mill-esponenti ma xxandarx fl-1 ta' Ottubru 2012 izda minfloku xxandar programm iehor bl-isem TV-PM minn zewg individwi ohra, kif ser jigi ampjament spjegat waqt il-kawza;
12. Illi tali decizjoni da parti tal-Public Broadcasting Services Limited wara direzzjoni tal-Bord Editorjali hija bla ebda bazi billi wieħed ma jistax jifhem kif is-semplici dikjarazzjoni tal-kandidatura ta' Claudette Pace tista' b'xi mod timpangi fuq il-kwalita` ta' programmi illi l-esponenti hija magħrufa illi tipprezenta li m'humiex ta' natura politika jew ta' grajjet kurrenti u meta lanqas kienet ghadha thabbret l-elezzjoni generali;
13. Illi x-xandir jikkostitwixxi l-professjoni u l-uniku mezz ta' ghixien għal Claudette Pace u, per konsegwenza ta' tali direzzjoni da parti tal-Bord Editorjali kif ikkonferma mill-kumpannija Public Broadcasting Services Limited, l-esponenti qed tigi mcaħħda milli tipprattika l-professjoni mal-kumpannija intimata DeeMedia.tv Limited meta l-elezzjoni generali kienet ghadha ma thabbritx u qed tesponiha ghall-konseġwienzi finanzjarji kbar, kif ser jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza;
14. Illi l-esponenti lanqas tista' tifhem kif twaqqafet milli xxandar il-programm "Sellili" b'effett mill-1 ta' Ottubru 2012 bl-iskuza illi ddikjarat il-kandidatura tagħha fis-17 ta' Settembru li ghadda, meta l-istess programm ipprezentat minnha baqa' jixxandar bejn it-18 ta' Settembru 2012 u ciee` d-data meta ttiehdet id-decizjoni sat-28 ta' Settembru 2012 bhala parti mill-iskeda tas-sajf tal-Public Broadcasting Services Limited;
15. Illi l-programm "Sellili" kien l-uniku mezz ta' introju tal-esponenti f'dan il-perjodu rikorrenti u kien jirrapprezenta l-uniku dhul tal-esponenti u konsegwentement, ir-rikorrenti spicċaw mingħajr dhul f'dan il-perjodu;
16. Illi l-esponenti tagħmel riferenza għas-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell fil-31 ta' Mejju 2002 fl-ismijiet "**John Bundy u Clyde Puli vs l-Awtorita tax-Xandir**" fejn il-Qorti kienet ikkonkludiet illi l-fatt wahdu illi wieħed jesprimi pubblikament l-intenzjoni tieghu illi johrog bhala kandidat fl-elezzjoni generali ma kinitx bazi sufficienti sabiex l-Awtorita` tax-Xandir twaqqfu milli jkompli jezercita l-professjoni tieghu ta' xandar. Illi tali decizjoni kontra awtorita` kostituzzjonal bhal ma hija l-Awtorita` tax-Xandir tapplika multo magis għall-kumpannija PBS kostitwita skont il-ligi;
17. Illi in vista ta' dan kollu, id-decizjoni tal-intimati hija bla bazi u tippreggudika serjament l-interessi tal-esponenti billi qed jigu mcaħħda minn dhul finanzjarju tagħhom;

Kopja Informali ta' Sentenza

Għaldaqstant, u in vista tal-premess, l-esponenti jitkolbu umilment lil dan it-Tribunal sabiex:

- (1) Jiddikjara illi l-agir tal-intimati u cioe` l-Bord Editorjali u l-Public Broadcasting Services Limited hija bla ebda bazi, ultra vires u kontra l-ligi;
- (2) Jillikwida d-danni sofferti mill-esponenti per konsegwenza ta' tali decizjoni da parti tal-intimati jew min minnhom;
- (3) Jikkundanna lill-intimati jew min minnhom ihallsu dawk id-danni li jigu hekk likwidati.”

Ra r-risposta tal-Public Broadcasting Services, Prof. J M Pirotta, Prof. Maryanne Lauri, Charles Mizzi, Anton Attard, Reuben Zammit u Natalino Fenech ipprezentata fl-4 ta' Jannar 2013 fejn eccepew is-segwenti:-

“In kwantu Public Broadcasting Services Limited, illi d-decizjoni attakkata kienet wahda mehuda in buona fede fuq direzzjoni tal-Bord Editorjali li fic-cirkostanzi tal-kaz hadet hi stess decizjoni li għandha tigi meqjusa ragjonevoli fic-cirkostanzi.

In kwantu Anton Attard, Reuben Zammit u Natalino Fenech ma humiex membri tal-Bord Editorjali u għalhekk għandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju.

In kwantu Prof. Pirotta, Prof. Lauri u Charles Mizzi, d-decizjoni attakkata għandha titqies ragjonevoli fic-cirkostanzi.”

Ra r-risposta ta' **DeeMedia.tv Limited** ipprezentata fis-7 ta' Jannar 2013 fejn gie eccepit is-segwenti:-

“

1. Illi s-socjeta' eccipjenti għandha tigi mehlusa mill-harsien tal-gudizzju stante li hija ma wettqet l-ebda eghmil amministrattiv li jista' jigi ssindikat minn dan it-Tribunal skont il-ligi. Għalhekk is-socjeta' eccipjenti għandha tinheles minnufiż minn din il-kawza a spejjez interament tar-Rikorrenti;

Kopja Informali ta' Sentenza

2. *Illi preliminarjament ukoll, dan it-Tribunal lanqas għandu kompetenza skont il-ligi halli jiddeciedi fil-konfront tas-socjeta' eccipjenti;*
3. *Illi dak li wettqet is-socjeta' eccipjenti hu li segwit id-direttivi mogħtija lilha mill-Public Broadcasting Services Limited hekk kif del resto kellha obbligu li tagħmel. Għalhekk is-socjeta' eccipjenti ma ggorr l-ebda tip ta' risponsabbilta' fil-konfront tar-Rikorrenti;*
4. *Illi s-socjeta' eccipjenti tagħmel riferenza għas-'Service agreement' datat 30 ta' Lulju 2012 ffirmat bejnha u bejn kumpanija irrapresentata mir-Rikorrenti a tenur ta' klawsola hdax [11] tal-istess ftehim l-istess Rikorrenti qedha tirrikonoxxi li l-istess socjeta' eccipjenti tista' tagħixxi b'dan il-mod meta tircievi direttivi mill-Public Broadcasting Services Limited;*
5. *Illi mingħajr pregudizzju għal dak kollu su-eccepit, ma jidħirx illi hemm talba għal xi rimedju li huwa dirett lejn is-socjeta' eccipjenti min naha tar-rikorrenti;*
6. *Illi t-talbiet tar-rikorrenti għalhekk għandhom jigu michuda bl-ispejjeż kontra tagħhom;*
7. *Salv linji difensjonali ulterjuri hekk kif permessi mill-ligi.”*

Ra illi fis-seduta tal-4 ta' Frar 2013 is-socjeta` PBS Ltd. irtirat it-tieni eccezzjoni tagħha;

Ra x-xhieda u l-affidavit tar-rikorrenti Claudette Buttigieg, l-affidavit ta' David Buttigieg, ix-xhieda ta' Natalino Fenech u x-xhieda ta' Dr. Joseph Refalo;

Ra d-dokumenti kollha esebiti;

Ra li s-socjeta` Public Broadcasting Services Limited (PBS Ltd.) giet awtorizzata minn dan it-Tribunal permezz ta' digriet datat 28 ta' Jannar 2014 tressaq eccezzjoni ulterjuri;

Ra in-nota ta' eccezzjonijiet ulterjuri tas-socjeta` PBS Ltd. ipprezentata fit-12 ta' Frar 2014 fejn gie eccepit is-segwenti:-

“Illi preliminarjament jigi eccepit illi dan it-Tribunal m'ghandux kompetenza ratione materiae li jiddeciedi dan il-kaz stante li l-kaz de quo ma jirrigwardjax att amministrattiv magħmul minn amministrazzjoni pubblika u għaldaqstant it-talbiet attrici għandhom jigu michuda bl-ispejjeż kontra l-imsemmija attrici.”

Kopja Informali ta' Sentenza

Ra l-verbal tas-seduta tas-17 ta' Marzu 2014 fejn dan ir-rikors thalla ghal decizjoni preliminari fuq l-eccezzjoni ulterjuri tas-socjeta` PBS Ltd. u t-tieni eccezzjoni tas-socjeta` DeeMedia.tv. Ltd.;

Ra n-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet;

Ra l-atti l-ohra kollha u d-dokumenti esebiti;

Ikkunsidra:

Illi r-rikorrenti agixxew b'dan ir-rikors kontra l-intimati wara li programm li kienet qieghdha tipprezenta r-rikorrenti Claudette Buttigieg u mxandar fuq l-istazzjoni nazzjonali, bl-isem "Sellili", gie mwaqqaf b'effett mill-1 ta' Ottubru 2012 peress li kien gie dikjarat li l-istess Buttigieg se tikkandida ruhha ghall-elezzjoni generali mal-Partit Nazzjonalista;

Illi l-istess programm kien gie mwaqqaf peress li s-socjeta` intimata DeeMedia.tv kienet notifikata mis-socjeta` intimata l-ohra Public Broadcasting Services Ltd. (PBS Ltd.) li r-rikorrenti ma setghetx tipprezenta l-programm "Sellili" minhabba l-imsemmija kandidatura;

Illi r-rikorrenti jikkontendu illi d-decizjoni tal-intimati hija wahda bla bazi u tippregudika serjament l-interessi taghhom billi qed jigu mcahhda mid-dhul finanzjarju taghhom;

Illi fost l-eccezzjonijiet li nghataw da parti tal-intimati, hemm tnejn li fl-opinjoni ta' dan it-Tribunal huma ta' natura preliminari u ghalhekk ikun siewi li dawn jigu indirizzati l-ewwel u qabel kollox.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi s-socjeta` intimata DeeMedia.tv **permezz tat-tieni eccezzjoni tagħha** eccepier illi dan **it-Tribunal m'għandux kompetenza skond il-ligi jiddeciedi fil-konfront tagħha.**

Is-socjeta` PBS Ltd. da parti tagħha eccepier illi dan **it-Tribunal m'għandux kompetenza rationae materiae stante li l-kaz de quo ma jirrigwardax att amministrattiv magħmul minn amministrazzjoni pubblika.**

Illi, ghalkemm dawn iz-zewg eccezzjonijiet jirrigwardaw il-kompetenza ta' dan it-Tribunal, fl-opinjoni tal-istess Tribunal għandhom jigu trattati separatament.

Illi dan it-Tribunal se jghaddi l-ewwel biex jezamina t-**tieni eccezzjoni tas-socjeta` DeeMedia.tv. Limited.**

Illi mill-*Memorandum of Association* u mill-*Articles of Association* tal-istess socjeta` esebit man-nota ta' sottomissionijiet tagħha jirrizulta illi l-istess socjeta` hija “*a private limited liability company*”.¹ Jirrizulta wkoll illi l-ishmatarji tagħha huma socjeta’ ohra u individwu privat.²

Illi dan it-Tribunal huwa vestit bil-kompliku li jirrevedi atti amministrattivi **tal-amministrazzjoni pubblika** fuq punti ta’ ligi u ta’ fatt.³ Illi fil-Kapitolu 490 (Att Dwar il-Gustizzja Amministrattiva) nsibu illi “att amministrattiv” jinkludi s-segmenti u cioe “*l-ħruġ mill-amministrazzjoni pubblika ta’ ordni, licenza, permess, warrant, awtorizzazzjoni, konċessjoni, deċiżjoni jew ċaħda ta’ xi talba magħmula minn membru tal-pubbliku, iżda ma tinkludix mizura li tittieħed għall-organizzazzjoni interna jew ta’ amministrazzjoni fi ħdan l-istess amministrazzjoni pubblika.*” Min-naha l-ohra “amministrazzjoni pubblika” hija definita bhala “*il-Gvern ta’ Malta, magħdudin il-*

¹ Pagna 2 tal-*Memorandum of Association*

² Pagna 3 tal-*Memorandum of Association*

³ Artikolu 7 tal-Att Dwar il-Gustizzja Amministrattiva (Kap 490)

Kopja Informali ta' Sentenza

Ministeri u d-Dipartimenti tiegħu, awtoritajiet lokali u kull korp magħqud kostitwit permezz ta' liġi".

Illi kif gie rilevat aktar 'il fuq, is-socjeta` intimata DeeMedia.tv Ltd. hija socjeta` privata b'responsabbilita` limitata. Kwindi dan it-Tribunal huwa tal-opinjoni li l-istess socjeta` ma tista' qatt tinkwadra ruhha fil-parametri tad-definizzjoni ta' "amministrazzjoni pubblika" taht il-Kapitolu 490, liema Att gie promulgat proprju biex jirregola r-relazzjoni bejn l-individwi u l-Istat fis-sens enunciat fl-istess definizzjoni stante li r-relazzjoni tar-rikorrenti u l-istess socjeta` hija wahda purament privata.

Illi kwindi, s-socjeta` intimata DeeMedia.tv għandha ragun teccepixxi li dan it-Tribunal m'ghandux kompetenza skond il-ligi jiddeciedi fil-konfront tagħha u għaldaqstant qiegħed jilqa' t-tieni eccezzjoni tagħha.

Illi sorvolata l-imsemmija eccezzjoni, dan it-Tribunal se jghaddi issa biex jezamina **l-eccezzjoni ulterjuri tas-socjeta` intimata PBS Ltd** u cioe li l-kaz de quo ma jirrigwardax att amministrattiv magħmul minn amministrazzjoni pubblika.

Illi, a skans ta' repetizzjoni, dan it-Tribunal, jagħmel referenza għal dak citat iktar 'il fuq fir-rigward tad-definizzjonijiet ta' att amministrattiv u amministrazzjoni pubblika.

Illi fl-opinjoni ta' dan it-Tribunal, id-decizjoni tas-socjeta` intimata PBS Ltd., taqa' perfettament fil-parametri tad- definizzjoni ta' att amministrattiv u cioe bhala **ordni/decizjoni**. Għal dak li jirrigwarda jekk is-socjeta` intimata tistghax tigi kkwalifikata bhala li tagħmel parti mill-amministrazzjoni pubblika, dan it-Tribunal ukoll huwa tal-fehma li t-twiegħiba hija fl-affermattiv. Dan jirrizulta mill-istess definizzjoni tal-ligi taht il-kappell ta' "**kull korp magħquд kostitwit**

permezz ta' ligi.⁴ Illi s-socjeta` intimata giet kostitwita mill-Gvern ta' Malta fl-1991 bil-poteri moghtija lilu bl-Att XII tal-1991 (Att Dwar ix-Xandir) u kien hemm qbil bejn id-difensuri tar-rikorrenti u tas-socjeta` intimata PBS Ltd. li l-azzjonist maggoritarju fl-istess socjeta` huwa l-Gvern ta' Malta. Illi ghalhekk certament l-istess socjeta`, ghalkemm għandha l-aspett kummercjali tagħha, tifforma parti mill-amministrazzjoni pubblika.

Illi fin-nota ta' sottomissjonijiet tagħha is-socjeta PBS Ltd esponiet il-poteri wiesgha li għandha l-Awtorita` tax-Xandir ai termini tal-Kap 350 tal-Ligijiet ta' Malta. Fost dawn hemm il-poter li l-istess Awtorita` toffri rimedji lil terzi milquta li jistgħu jilmentaw magħha u jitkolha li tassigura li x-xandara jikkonformaw mad-disposizzjonijiet tal-istess Att.⁵ Fuq dan il-binarju allura s-socjeta` intimata PBS Ltd. tissottommetti illi r-rimedju li kellhom ir-rikorrenti fil-konfront tagħha kien fi hdan l-istess Awtorita` tax-Xandir u mhux proceduri quddiem dan it-Tribunal. In fatti l-istess socjeta` issottomettiet is-segwenti: “*Illi dan juri b'mod car illi b'differenza għal dak li jiddisponi l-Att dwar il-Gustizzja Amministrattiva, li jirreferi għal atti amministrattivi li jkunu magħmulin mill-amministrazzjoni pubblika, l-atti tas-socjeta` esponenti li huma identifikati fil-Kap 350 tal-Ligijiet ta' Malta, huma sindakabbli biss mill-Awtorita` tax-Xandir.*”

Illi dan it-Tribunal ma jaqbilx mal-interpretazzjoni li l-istess socjeta` qed tagħti lill-istess artikolu su citat ghall-mertu ta' dan il-kaz partikolari. Dan ghaliex, fl-opinjoni ta' dan it-Tribunal, l-istess artikolu qiegħed jahseb għal sitwazzjoni fejn terzi, li mhumiex xandara, għandhom xi tip ta' lment kontra x-xandara. Għalhekk it-Tribunal ma jqisx li l-istess artikolu jista' joffri rimedju lir-rikorrenti fl-ilmenti tagħhom.

Illi pero, iktar minn hekk, is-socjeta` PBS Ltd issottomettiet ukoll illi ladarba s-socjeta` intimata hija wahda kummercjali, kwalunkwe decizjoni li tiehu toħloq obbligi u drittijet civili li jistgħu ikunu sindakabbli mill-Qrati Civili u mhux minn dan it-Tribunal. Illi t-Tribunal mhux ha jinoltra ruhu f'din il-materja stante li

⁴ Artikolu 2tal-Kap 490

⁵ Artikolu 21A tal-Kap 350

Kopja Informali ta' Sentenza

f'dan l-istadju dak li jrid jigi deciz huwa biss jekk id-decizjoni tal-istess socjeta` tistghax tigi sindakata o meno minn dan it-Tribunal. L-effetti tad-decizjoni tas-socjeta` intimata, fl-eventwalita` li tigi dikjarata li kienet *ultra vires* u kontra l-ligi kif qegħdin isostnu r-rikorrenti, jistghu ikunu varji, inkluz, jista' jkun, dak sottomess mill-istess socjeta` intimata. Pero, fl-opinjoni ta' dan it-Tribunal mhux opportun f'dan l-istadju li t-Tribunal jezamina l-effetti ta' tali decizjoni f'kaz li r-rikorrenti jirnexxu fl-azzjoni tagħhom qabel ma jigi ppronunzjat gudizzju dwar il-mertu.

DECIDE

Għaldaqstant, it-Tribunal, għar-ragunijiet fuq imsemmija, filwaqt li jilqa' t-tieni eccezzjoni tas-socjeta` intimata DeeMedia.tv Limited u jilliberaha mill-observanza tal-gudizzju, qiegħed jichad l-eccezzjoni ulterjuri tas-socjeta` intimata Public Broadcasting Services Limited.

Spejjez tas-socjeta` DeeMedia.tv ikunu a karigu tar-rikorrenti, filwaqt li l-ispejjez tad-decizjoni fir-rigward tal-eccezzjoni ulterjuri tas-socjeta` intimata Public Broadcasting Services Limited ikunu a karigu tal-istess socjeta`.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----